

ОБЛІК І АНАЛІЗ ДОХОДІВ В СИСТЕМІ КОНТРОЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ РЕМОНТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Балан А.А., к.е.н., доцент,
Тігаренко В.В.

Одеський національний політехнічний університет

Дослідження обліку і аналізу доходів в системі контролювання діяльності ремонтного підприємства і є дуже актуальною темою, так як важливою умовою діяльності будь-якого підприємства є досягнення оптимального доходу.

Дохід – це економічний показник діяльності підприємства, який зростає внаслідок надходження активів і/або погашення зобов'язань, що в кінцевому результаті приводить до збільшення капіталу (за винятком внесків учасників (власників майна)) [1].

Основним нормативними документами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та фінансові результати діяльності, а також порядок їх розкриття у фінансовій звітності в Україні є П(с)БО 15 «Дохід» та Податковий кодекс України, а в зарубіжних країнах – МСБО 18 «Дохід» [2-4].

Бухгалтерська інформація забезпечує створення дієвої системи внутрішнього контролю і управління діяльності ремонтного підприємства [5].

Облік доходів ведеться з використанням класу 7 «Доходи і результати діяльності», а саме 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційних доходів», 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи», 74 «Інші доходи».

За кредитом цих рахунків відображається збільшення (одержання) доходу, а за дебетом – суми непрямих податків (податку на додану вартість, акцизного збору та інших зборів (обов'язкових платежів)) та списання в порядку закриття на рахунок 79 «Фінансові результати» [6].

Важливим етапом в формуванні системи контролювання діяльності ремонтного підприємства є організація аналізу доходів.

Для аналізу доходів найпоширенішою є використання системи взаємозалежних показників, які базується на даних дані поточного бухгалтерського обліку за рахунками 70-74, форма 1 «Баланс», форма 2 «Звіт про фінансовий результат» [7].

Аналіз доходів припускає оцінку абсолютних і відносних фінансових показників.

Абсолютними показниками є суми прибутку (чи збитку) за структурою його утворення чи розподілу і використання.

Відносні показники доходів – значення рентабельності, які характеризують відносний (у відсотках) ступінь прибутковості вкладеного капіталу в цілому і за його структурою, здійснених витрат чи отриманого доходу [8].

На діяльність ремонтного підприємства впливає належним чином організована система внутрішнього контролю.

Основні завдання операцій з обліку доходів:

- контроль за дотриманням чинного законодавства щодо обліку витрат та відображення інформації про доходи у фінансовій звітності;
- перевірка правильності розподілу доходів за класифікаційними групами;

- перевірка правильності визнання та оцінки доходів;
- перевірка правильності формування прибутку у звітному періоді;
- встановлення достовірності даних у первинних документах і на рахунках бухгалтерського обліку за операціями з формування доходів;
- перевірка правильності і законності відображення доходів у звітності підприємства тощо [10].

Організаційно-інформаційна модель контролю доходів ремонтного підприємства наведено рис. 1. [6].

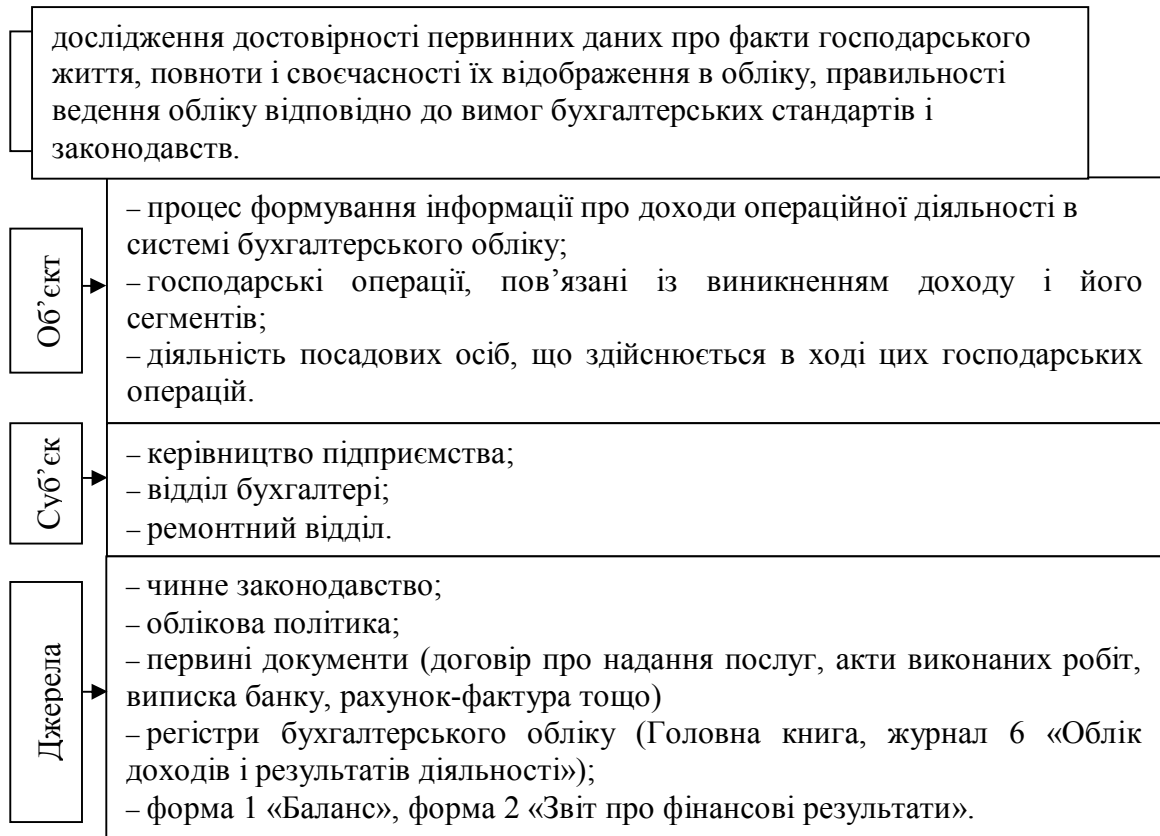

Рис. 1. Організаційно-інформаційна модель внутрішнього контролю доходів ремонтного підприємства

На ремонтному підприємстві іноді виникають помилки і порушення під час обліку доходів:

- невірна класифікація доходів;
- недотримання принципу нарахування і відповідності доходів і витрат;
- невірно обчислена сума доходу;
- помилки в бухгалтерських проводках при відображенні господарських операцій з формування доходів і списання їх на фінансові результати;
- відсутність первинних документів з обліку доходів;
- невідповідність даних синтетичного і аналітичного обліку;
- невірне відображення в звітності доходів підприємства [11].

Ці помилки і порушення в подальшому можуть призвести до втрати достовірності та можливості використання цих даних для аналізу. Своєчасне виявлення і виправлення помилок з обліку доходів дозволить підприємству сформувати правильний фінансовий результат діяльності ремонтного підприємства [9].

Таким чином, облік і аналіз доходів в системі контролювання діяльності ремонтного підприємства є важливими процесом. Правильно організована система внутрішнього контролю доходів ремонтного підприємства дозволить поставлені завдання і забезпечувати захист ремонтного підприємства від можливих ризиків.

Література

1. Каменська Т.Г. Взаємозв'язок доходів і витрат як категорій оціночних характеристик руху капіталу в обліку. / Т.Г. Каменська // Економічні науки. – 2012. – Вип. 10 ч. II – С. 115-119
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» затверджений наказом МФУ від 30.11.99 № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_025
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» від 28 жовтня 1998 р. № 1706 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
4. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 1690-VII від 07.10.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Балан А., Філіппова С. Методичні підходи щодо формування інформаційно-аналітичного забезпечення системи внутрішнього контролю енергокомпанії / А. Балан, С. Філіппова // Економіст: наук. та гром.-політ. журн. – № 1 (303). – Київ: ВПП "Пошук-Інвест", 2012. – С. 24-27. (В).
6. Циплюк Д.Ю. Облік та контроль розрахунків за медичні послуги із застосуванням банківських платіжних карток / Д.Ю.Циплюк // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. – Вип. 219: В 3-х т. – Т. II. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2012. – С. 291 – 296.
7. Шурміна А.О. Аналітичне забезпечення оперативного управління доходом операційної діяльності. /А.О. Шурміна// Вісник СевНТУ – 2011. – Вип. 109/2011 – С. 32-37
8. Старенька О.М. Оперативний облік у системі управління промисловим підприємством. /О.М. Старенька// Бізнес-Інформ. 2013. – №12 – С. 107-109
9. Балан А.А. Дослідження характеристик внутрішнього контролювання діяльності і розвитку енергопостачальних підприємств: Мат. Шостої Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. [«Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України»], (Одеса, 15-25 травня 2012р.) / А.А. Балан. – Одеса: ОНПУ, 2012. – С. 154-156. (В)
10. Бутенець Ф.Ф. Аудит. Підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів. – Житомир: ПП "Рута", 2009. – 672с.
11. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 568 с.